

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Repo Jamal, H. & Vartiainen, P. (2023) Kaksikielinen koulutus avaa eettisesti kestäväen tien sairaanhoitajaksi. Tikissä, Metropolian tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan (TKI) blogi, 3.10.2023.

URL: <https://blogit.metropolia.fi/tikissa/2023/10/03/kaksikielinen-koulutus-avaa-eettisesti-kestavan-tien-sairaanhoitajaksi/>

Kaksikielinen koulutus avaa eettisesti kestäväns tien sairaanhoitajaksi

Hanna Repo Jamal & Päivi Vartiainen · 3.10.2023

Kuva: Shutterstock

Suomessa vallitsee vakava työvoimapula sosiaali- ja terveysalalla, joka pahenee lähivuosina merkittävästi (1, 2). Työperäistä maahanmuuttoa on esitetty yhdeksi ratkaisuksi tähän haasteeseen, mutta tämäkään ratkaisu ei ole aivan ongelmaton. Erityisesti EU/ETA-alueen ulkopuolelta tulevat hoitajat saattavat Suomessa esimerkiksi joutua koulutustaan alempiin tehtäviin vailla urakehitysmahdollisuuksia (3, 4). Juuri julkaistun selvityksen mukaan myös suomalaisten sote-alan työpaikkojen valmistautuminen ulkomaalaistaustaisten työntekijöiden vastaanottamiseen on puutteellista (5). Tässä kirjoituksessa kerrotaan, miten kaksikieliset koulutusohjelmat voivat tarjota eettisesti kestävämmän tien työllistyä Suomessa eri sote-alan ammatteihin.

Kaksikielisellä koulutuksella varmistetaan maahanmuuttajataustaisen henkilön sekä ammatillinen että kielellinen osaaminen. Koulutuksen aikana opiskelijalle muodostuu hyvä ymmärrys suomalaisesta työelämästä ammattitaitoa edistävän harjoittelun ja uraohjauksen kautta. Koulutukseen hakeutuessa ei vaadita suomen kielen osaamista, vaan opiskelija oppii kielen muiden opintojen yhteydessä. Tämä voi nopeuttaa osaajien siirtymistä työmarkkinoille, sillä kielen ja ammatin opiskelu tapahtuvat yhtäaikaaisesti, eikä aikaa kulu erillisiin suomen kielen opintoihin. Kaksikielinen koulutus myös tukee opiskelijan integraatiota Suomeen ja näin ollen osaajat ovat motivoituneita valmistuttuaan jäämään Suomeen töihin ulkomaille muuton tai kotimaahan paluun sijaan.

Kaksikielisen koulutusmallin kehittäminen TOKASA-hankkeessa

Toiminnallisesti kaksikielinen sairaanhoitajakoulutus (TOKASA) -hankkeen tavoitteena on kehittää pysyvä tutkintokoulutusmalli, jossa suomen kielen opinnot on integroitu osaksi substanssiopintoja. Koulutukseen hakeutumisvaiheessa ei ole suomen kielen osaamisen vaatimusta vaan tavoitteena on, että valmistuttuaan opiskelija hallitsee ammatin lisäksi myös suomen kielen työelämän edellyttämällä tasolla. Opetus toteutuu suomen ja englannin kielillä hoitotyön ja S2-opettajan tiiviissä yhteistyössä. Toiminnallisesti kaksikielinen korkeakoulutus – koulutusmalli ja keskeiset suositukset julkaistiin syyskuussa 2023 (6, 7). Tokasa-hanketta rahoitetaan opetus- ja kulttuuriministeriön Talent Boost -ohjelmasta vuosina 2021-2024. Hanketta toteuttavat Metropolia Ammattikorkeakoulu ja Tampereen ammattikorkeakoulu.

Koulutusmalli perustuu tutkimukseen

Tokasa-hankkeen yhtenä keskeisenä tehtävänä on koulutusmallin kehittäminen ja arviointi. Koulutusmallin kehittäminen käynnistyi taustatyöllä vuonna 2021, jolloin käytiin systemaattisesti läpi eri opetussuunnitelmia, tunnistettiin eri toimijoiden olemassa olevia hyviä käytänteitä sekä tehtiin kirjallisuuskatsaus aiemmasta tutkimuksesta. Laajemman arviointitutkimuksen suunnittelu alkoi syksyllä 2021.

Ensimmäiset Tokasa-ryhmät aloittivat opintonsa tammikuussa 2022, jonka jälkeen haluttiin systemaattisesti kerätä ja analysoida arvokasta tietoa opiskelijoilta, opettajilta ja harjoittelun ohjaajilta. Vuoden 2022 aikana haastateltiin 23 Tokasa-opiskelijaa, 9 opettajaa sekä 11 harjoittelun ohjaajaa. Lisäksi opiskelijat arvioivat harjoitteluympäristöä ja ohjausta strukturoidulla mittarilla. Edellä mainitun lisäksi mallin kehittämisessä on hyödynnetty opintojaksopalautteita, työelämän palautteita sekä webinaarien ja kokousten yhteydessä muodostuneita asiantuntijanäkemyksiä.

Suomen kielen integraatio ja yhteistyö mallin keskiössä

Koulutusmalli koostuu seitsemästä keskeisestä elementistä ja niihin liittyvistä suosituksista:

1. Koulutuksen markkinointi ja valintakoe
2. Kielitaitotason arviointi ja kielipolut
3. Substanssin opetuksen pedagogiset ratkaisut
4. Suomen tai ruotsin integrointi substanssiopintoihin (S2-integraatio)
5. Ammattitaitoa edistävä harjoittelu
6. Työelämäyhteistyö
7. Ohjaus, integraatio ja sosiaalinen tuki

Mallin keskiössä on suomen kielen integraatio substanssiopintoihin ja tämän mahdollistaminen opettajien välisellä yhteistyöllä ja erilaisilla pedagogisilla ratkaisuilla. Malli painottaa toiminnallista pedagogiikkaa sekä substanssin että kielen oppimisessa. Koska kahdella kielellä opettaminen vie enemmän aikaa kuin yhdellä, on opettavan substanssin ydinainesanalyysiin ja opettajien väliseen yhteistyöhön erityisen tärkeää panostaa. Malli huomioi myös jatkuvan työelämäyhteistyön sekä työyhteisöille tarjottavan tuen kieli- ja kulttuuritietoiseen työskentelyyn.

Eri aloille sovellettavan koulutusmallin kehitystyö jatkuu

Koulutusmalli on luonteeltaan geneerinen ja dynaaminen. Mallin voi ottaa käyttöön joko kokonaan tai osittain millä tahansa koulutusosalalla. Mallin kehitystyö jatkuu tiiviinä hankkeen loppuun saakka.

Ensi vuoden aikana kerätään uusi tutkimusaineisto opiskelijoilta, heidän harjoitteluidensa ohjaajilta sekä opettajilta. Uuden aineiston avulla on tarkoitus kuvata opintojen ja harjoitteluiden nykytilaa sekä myös arvioida ajan myötä tapahtuneita muutoksia vertailemalla uutta aineistoa vuonna 2022 kerättyyn aineistoon.

Kirjoittajat

Hanna Repo Jamal toimii Metropolia Ammattikorkeakoulussa Tokasa-hankkeen projektipäällikkönä ja vastaa arviointitutkimuksesta.

Päivi Vartiainen toimii Tampereen ammattikorkeakoulussa Talent Boost -ohjelman ja SIMHE-palveluiden päällikkönä sekä vastaa Tokasa-arviointitutkimuksesta.

Lähteet

1. Keva. 2022. [Kunta-alan eläköitymisennuste 2022-2039 \(keva.fi\)](#)
2. Tevameri, T. 2021. Katsaus sote-alan työvoimaan: Toimintaympäristön ajankohtaisten muutosten ja pidemmän aikavälin tarkastelua. TEM toimialaraportit 2021:2. ISBN: 978-952-327-812-7
3. Vartiainen, P. (2021) Säädellysti Suomeen – kohti hoitoalan kansainvälisen rekrytoinnin ratkaisuja. Työelämän tutkimus, 19(2), 264-277.
4. Vartiainen, Päivi (2019) Filippiiniläisten sairaanhoitajien polut Suomeen: Tutkimus oppimisesta ja työyhteisöintegraatiosta kansainvälisen rekrytoinnin kontekstissa. Akateeminen väitöskirja, University of Tampere
5. Tehy. 2023. [Selvitys kansainvälisestä rekrytoinnista \(PDF\)](#)
6. [Toiminnallisesti kaksikielinen korkeakoulutus – koulutusmalli ja keskeiset suositukset \(tokasa.fi\)](#)
7. [Toiminnallisesti kaksikielinen korkeakoulutus – koulutusmalli ja keskeiset suositukset \(PDF\)](#)